

# JAK POMÓC DZIECKU, KTÓRE SEPLENI?

## Ćwiczenia dla dzieci, które potrafią wymawiać głoski syczące i szumiące, ale mylą je między sobą - parasygmatyzm

### DZIESIĘĆ SPOSOBÓW WYKORZYSTANIA TRZYDZIESTU OBRAZKÓW

Proponuję przykładowy zestaw obrazków zwierających w nazwach głoski syczące lub szumiące.

SZAFA	SAMOŁOT	ŻABA	ZEGAR	CZEKOLADA	CEBULA	DŻOKEJ	DZBANEK
SZALE	SALATA	RZODKIEWKI	BLUZA	CZEREŚNIE	CENA	DŻEM	DZWONECZEK
PUSZKA	KAPUSTA	KOŻUCH	KOZA	TECZKA	KOCYK		
KOSZ	ESKIMOS	LEŻAKI	OGRYZEK	MECZ	PAJACYK		
MYSZ	AUTOBUS						

O pomoc w narysowaniu i przygotowaniu obrazków można oczywiście poprosić dzieci. Wskazane byłoby naklejenie wszystkich obrazków na równej wielkości kartoniki.

### PROPOZYCJE

- 1) ILE SYLAB? Rozkładamy na stole wszystkie obrazki, polecamy dziecku nazwać je, dzielić nazwy na sylaby i układać przy cyferce oznaczającej liczbę sylab w danym wyrazie. Po skończonym zadaniu prosimy dziecko, aby określiło wielkość zbiorów.
- 2) DWA ZBIORY Przygotowujemy dwa kartoniki z napisami: GŁOSKI SYCZĄCE S, Z, C, DZ oraz GŁOSKI SZUMIĄCE SZ, Ż (RZ), CZ, DŻ. Prosimy dziecko, aby utworzyło z obrazków dwa zbiory, układając je w zależności od tego, czy w wyrazie „szumi” czy „syczy”. Zadanie można wzbogacić przez układanie (uprzednio przygotowanych) podpisów do obrazków.
- 3) CO ŁĄCZY? Prezentujemy dziecku zestaw obrazków i polecamy, aby zastanawiało się nad tym, jaka głoska jest wspólna dla wszystkich nazw w zestawie:
  - a) SZAFA KOSZ SZALE PUSZKA
  - b) AUTOBUS KAPUSTA ESKIMOS SALATA
  - c) KOCYK CENA CEBULA PAJACYK
  - d) ZEGAR BLUZA OGRYZEK KOZA
  - e) ŻABA KOŻUCH RZODKIEWKI LEŻAKI
- 4) CO NIE PASUJE Kładziemy przed dzieckiem zestaw czterech odpowiednio dobranych obrazków, prosimy, aby nazwało je i pytamy, który z obrazków nie pasuje do pozostałych i dlaczego.
  - a) MYSZ DŻOKEJ KOZA ŻABA
  - b) CZEKOLADA CEBULA DZWONEK DŻEM
  - c) KOŻUCH BLUZA SZALIK OGRYZEK
  - d) SALATA RZODKIEWKI KAPUSTA CZEREŚNIE
- 5) WSPÓLNA SYLABA Polecamy dziecku, aby dobrało obrazki w pary. Pary stanowią te obrazki, których nazwy zawierają taką samą sylabę.

CZEKOLADA	BLUZA	KOCYK	CEBULA	SAMOŁOT	SZAFA	ŻABA
CZEREŚNIE	KOZA	PAJACYK	CENA	SALATA	SZALE	LEŻAKI

6) WSPÓLNA GŁOSKA Zadanie polega na łączeniu w pary rozsypanych obrazków

a) mających na początku w nazwie taką samą głoskę:

SZAFA	PUSZKA	KOSZ	MYSZ	SAMOLOT
SZALE	PAJAC	KAPUSTA	MECZ	SALATA
ŻABA	CZEREŚNIE	CEBULA	DŻOKEJ	DZBANEK
RZODKIEWKA	CZEKOLADA	CENA	DŻEM	DZWONEK

b) mających taką samą głoskę na końcu w nazwie:

KOSZ	ESKIMOS	TECZKA	KOCYK	CZEREŚNIE	LEŻAKI
MYSZ	AUTOBUS	BLUZA	DZBANEK	SZALE	RZODKIEWKI

7) PIOTRUŚ Przygotowujemy 12 par obrazków (oznaczamy po dwa takim samym znakiem lub liczbą). Jeden obrazek oznaczamy inaczej (np. 13). Gra oparta jest na zasadzie gry w „PIOTRUSIA”.

Przykładowy dobór par:

SZAFA – SAMOLOT ; SZALE – SALATA ; ŻABA – ZEGAR ;  
DŻOKEJ – DZBANEK ; DŻEM – DZWONEK ; CZEKOLADA – CENA ;  
CZEREŚNIE – CEBULA ; KOSZ – AUTOBUS ; KOŻUCH – BLUZA ;  
PUSZKA – KAPUSTA ; TECZKA – KOCYK ; LEŻAKI – KOZA ; ESKIMOS

8) REBUSY Polecamy dziecku wyodrębnić początkowe głoski w nazwach prezentowanych obrazków i złożyć z nich nowy wyraz – nazwę obrazka, który jest zakryty lub odwrócony.

- KOZA – OGRYZEK – SZAFA = KOSZ
- DŻOKEJ – ESKIMOS – MECZ = DŻEM
- KOSZ – OGRYZEK – ZEGAR – AUTOBUS = KOZA
- RZODKIEWKA – ESKIMOS – KOSZ – AUTOBUS = RZEKA
- SZAFA – AUTOBUS – LEŻAKI – ESKIMOS = SZALE

Można zaproponować dziecku, aby wyodrębniło w nazwach obrazków głoski ostatnie i złożyło z nich nowy wyraz.

9) DOMINO Kładziemy na stole odpowiednio dobrane obrazki i polecamy dziecku ułożyć je w taki sposób, aby nazwa następnego obrazka zaczynała się głoską, którą kończy się nazwa obrazka poprzedniego.

Przykłady

- MYSZ – SZALE – ESKIMOS – SAMOLOT – TECZKA – AUTOBUS – SALATA
- PAJACYK – KOSZ – SZAFA – AUTOBUS – SAMOLOT – TECZKA
- DŻEM – MECZ – CZEREŚNIE – ESKIMOS – SALATA – AUTOBUS – SAMOLOT

10) GDZIE UKRYWA SIĘ? Prosimy dziecko, aby spośród przedstawionych obrazków wybrało ten, w nazwie którego

- głoska **c** znajduje się dokładnie w środku;
- głoska **ż** znajduje się dokładnie w środku;
- głoska **cz** znajduje się dokładnie w środku;
- głoska **sz** znajduje się dokładnie w środku;
- głoska **z** występuje jako trzecia od końca;
- głoska **s** występuje jako trzecia od końca;
- głoska **z** występuje jako trzecia z kolei.